

*Entronització de la Mare de Déu del Castell de Gallifa,
Advocada de l'Ecologia*

-Homilia pronunciada per Mossèn Josep Dalmau al 1987-

Benvolguts tots: Déu vos guard i que el mantell del teixit Ecològic ens protegeixi!

He de començar per entonar una acció de gràcies. L'agraïment és una virtut humana, avui escassa. La seva precarietat ha enterbolit les relacions entre els ciutadans i ha permès que l'egocentrisme insolidari i barroer hagi contaminat els esperits.

Agraïm, doncs, públicament l'ajuda de la Conselleria de Política Territorial i Obres Públiques per a la restauració de l'ermita del castell, feta amb motiu del 150è aniversari de la creació del Servei de Carreteres de Catalunya, la primera entitat d'aquestes característiques a nivell d'Estat. I ho fem a través de les persones del seu Director General, Jaume Amat, i dels seus col·laboradors Juli Pardo i Jaume Sabater, presents en aquest acte d'inauguració. Esperem que no els hàgim defraudat amb aquesta iniciativa d'un santuari ecològic, i volem comptar amb ells per continuar aquest projecte inacabat, si s'escau.

Aquest agraïment el fem extensiu als Serveis Tècnics, del Patrimoni Arquitectònic de la Conselleria de Cultura, el titular de la qual, Joaquim Ferrer, ens honra amb la seva presència.

Un altre afectuós agraïment a l'amic Prujà, que amb la seva tafanera curiositat i amb el seu esperit imaginatiu, trobà la imatge "desconeguda" en una masia d'Olot i ens l'oferí. Així vam tenir l'oportunitat de donar-li un nom i de fer-la símbol del nostre temps: la Mare de Déu de l'Ecologia. Allarguem aquest agraïment a la seva mare, que ens ha fet donació de la campana que ens cridarà a aplegar-nos en aquest indret per admirar i fe nostre l'espectacle d'aquesta atapeïda catifa de verd, de boscos, i muntanyes que ens envolten. Gràcies, també, a l'amic Fortuny, de Sabadell, per l'interès i la dedicació a confeccionar la campana amb les seves mans, com una obra d'artesanía.

Un agraïment especial als veïns de Gallifa, que s'han fet seu el projecte i han col·laborat, de diverses maneres, a fer possible aquesta diada que constituirà, ben segur, una efemèride històrica.

I, finalment, un emotiu agraïment a tots els qui ens heu acompanyat avui, d'arreu de Catalunya, a fer solemne aquest acte. Permeteu-me afegir també la vostra adhesió a aquest projecte de santuari natural, destinat a galvanitzar el pluriforme moviment ecològic.

Contaminació! Heus aquí una paraula de moda. Heus aquí una realitat que provoca pànic. I no parlo del pànic de Txernòbil! Parlo de la contaminació en general, a casa nostra i al món sencer, prèvia a la irradiació i contaminació atòmiques. Parlo d'aquesta pesta moderna que emmetzina els rius, que provoca malures desconegudes als arbres i a les plantes. A Gallifa, en aquest paratge revestit de verd i lluny de la bafarada de les clavegueres pestilents, han mort tots els oms d'un virus que ha vingut d'Anglaterra i que ha travessat la barrera del mar saltant Europa. D'aquesta nostra riera d'aigua clara, que comença a la font de les Maioles, n'han desaparegut els crancs que hi abundaven. La pesta de la contaminació ha arribat fins a aquests racons, aparentment verges.

No fa encara dos-cents anys, la humanitat estava en contacte directe amb la naturalesa. Aleshores hi havia temps per a tot. Especialment per a les coses necessàries; sobretot per el descans. La malaltia de l'estrès no havia aparegut. Una xarxa de petits caminois travessava els boscos, els rius i els camps, avui desapareguts, i posava en comunicació masies i petits pobles com Gallifa. L'ésser humà era naturalesa; una peça, una part del conjunt harmoniós. Boscos, rius, animals i plantes eren el jardí de casa. Constituïen la llar, l'entorn i el vestit dels éssers humans.

Un bon dia, fa uns dos-cents anys, aparegué una secta minoritària que predicava un missatge nou i reduït: "El més important del món són els diners!", l'economia.

Aquesta petita secta dels economistes -com les sectes actuals- anaren omplint el cap de la gent senzilla... i convenceren. Avui, qui més qui menys, tots som víctimes de l'escarransit punt de vista 'economicista'. Aquest és el nostre primer

deler o obsessió: els diners. Semblem bojós. Hem esdevingut persones d'una sola dimensió, primes com un paper de fumar. Som l' "*Homo economicus*"... i prou. Les incursions que es puguin fer en altres esferes de la vida són vistes i estan pendents del fet econòmic. "*Time is money*" era l'eslògan d'aquella primera secta. Les vacances són diners, el treball són diners, el temps lliure són diners, l'amor són diners...; tot són diners. I el nostre poble ha fet una traducció espaterrantment gràfica de l'eslògan anglès: "Tot allò que no són pessetes són punyetes". I així anem de galdosos. Ens hem deshumanitzat. Hem reduït la vida a la pesseta. Heus aquí la nostra obra.

Avui l'economia és la ideologia dominant, tant del món capitalista com del món comunista; són dos germans nascuts d'una mateixa cultura. És una ideologia dominant però també decadent pels atropellaments i les devastacions de persones, animals i coses que està provocant sense poder evitar-ho. Com la persona alcoholitzada que se'n sap víctima, però que no hi pot fer res; els valors i la riquesa morals i vitals dels homes no compten per a ell. L'economicista, -que som tots, com la persona alcoholitzada- és un ésser degradat.

La humanitat ha perdut el nord. Tot està calculat i es busca per fer diners. Hi ha dos terços de la humanitat que sofreixen les mancances dels mínims necessaris i es moren de gana. No hi fa res! Els bojós economistes -els estats moderns del benestar- no tenen entranyes. Han aconseguit allò que semblava impossible: tenir organitzada la bogeria a escala planetària en comptes de tancar-la al manicomi. Com aquell que col·leccionava truites i en tenia armaris plens, els responsables dels estats del benestar col·leccionen bombes atòmiques i altres enginys per a matar tots els habitants del planeta Terra, unes dues-centes vegades d'un cop. Voleu més bogeria?

Estem a les acaballes. L'actual situació mundial és al principi de la fi. Estem immersos en una ideologia decadent. Totes les coses neixen, creixen, es desenvolupen i..., per un excés, finalment s'autodestruïen; desapareixen per propi impuls, a causa de les catàstrofes que provoquen. Les cultures, també. Ho ha dit Arnold Toynbee, després d'haver estudiat la història. Ho reafirmà Hegel des de la filosofia: "De la tesi, en surt la antítesi que la destrueix, recreant-se una síntesi". El desafiament de la societat opulenta de la cultura occidental, davant els mateixos nassos del Tercer i Quart Món amb tots els dèficits per a sobreviure, constitueix una provocació de conseqüències incalculables. Abans, aquesta constatació sols la coneixien els farts, els opulents. El que és més greu és que avui els "morts de gana" se n'han assabentat i no es resignen a ser els "pàries de la terra". I això fa que les tensions polítiques creixin fins a desbordar els controls. Una vegada més, els nous bàrbars del Tercer Món, -que ja es neguen a pagar el deute al Banc Mundial (i Cuba a la URSS) perquè simplement no tenen diners ni per a menjar- cauran com tèrmit sobre el reduït cenacle dels pobles rics i en faran miques; recolliran els valors que quedin flotant per damunt de la desfeta i -com després de la destrucció de l'imperi Romà- seran els nous protagonistes d'un futur més humà i solidari. S'haurà fet justícia per força, si no la sabem fer de bon grat.

Cal adonar-se que, això que els contemporanis anomenem eufemísticament “*nivell de vida*”, realment és “*nivell de consum*”, que redueix els homes a simples productors-consumidors. El progrés i el desenvolupament econòmic indefinit –el mite del segle XX- vol dir incrementar constantment el producte brut. Es a dir, més objectes, més serveis, més béns, més artefactes, més màquines domèstiques, més coses..., reduint el nostre defici humà a consumir. Es tota la nostra grandesa.

Però resulta que aquest progrés indefinit i teòricament inacabable no hi cap sobre el planeta Terra, amb uns límits físics ben concrets. Aquest progrés inacabable no és ni una utopia, és simplement impossible. Posem una puça dins d'una capsa de sabates; si la puça creix un 3% anual, serà sols qüestió de temps; al cap d'uns anys la puça no cabrà dins la capsa i la rebenjarà. I, mentrestant, el nostre Govern ens pretén animar afirmant que aquest any el creixement serà d'un 4%, molt superior a la mitjana europea!

Hi ha estudis que ens ensenyen que, si avui es volgués donar a tota la humanitat el “nivell de consum” dels Estats Units o de Suïssa, faltarien matèries primeres. En altres paraules, el nivell de vida i de consum de què gaudim els aquí presents - que no som pas grans potentats- es veuria reduït a més de la meitat si es repartia la riquesa equitativament entre tots els habitants del planeta. Malgrat aquesta constatació evident, alguns estats occidentals continuen predicant i impulsant el progrés i el desenvolupament econòmic. Una bajanada!

Avui, allò que obre les esperances, allò que fa creure en la salvació de la humanitat amenaçada pel tuf de la contaminació i l'embaïfament del consumisme, per la por a la guerra de les galàxies i la irradiació atòmica, no són els diners. L'enemic és l'economia, el camí del futur és l'ecologia.

La ideologia economicista -la productivitat i el guany per damunt de tot- ens ha separat de la naturalesa i ens ha situat dins d'uns guetos cada dia més reduïts, carregats, això sí, i farcits de benestar: la ciutat, el pis, la televisió, el cotxe, l'autopista. Més enllà d'aquestes realitats hi ha el caos: la desertització dels boscos, el mar pestilent, l'aire enrarit, les espècies animals en extinció, els rius amb els peixos morts, els arbres i plantes amb malures desconegudes que travessen les fronteres sense cap obstacle. Tot contaminat!. Vivim alegrement com bojos inconscients que s'entesten a continuar, encara que tot s'ensorri. “Quan arribi el desastre, jo ja no hi seré!” pensen. I ofegant tot vestigi d'instint paternal sentencien: “Els nostres fills ja s'espavilaran!”.

Hi ha un corrent minoritari –el moviment ecològic- que s'ha proposat enfrontar-se a aquesta bogeria economicista com a fonament de tot, contra el mite del progrés indefinit, base de l'economia de consum. El primer pas ha estat potenciar el retorn de la naturalesa, d'on ens ha separat la ciència i la tècnica de curta volada. En un segon moment es tracta de descobrir-ne els límits i les potencialitats regeneradores secretes. Els humans i la naturalesa no són coses diferents. Som fets de naturalesa. El nostre teixit biològic és constituït per

minerals i per instints animals estimulants. La nostra mateixa ment o esperit pogué aparèixer perquè les condicions del planeta Terra li eren favorables i l'empenyien. En canvi, avui dia l'acció depredadora de l'ésser humà esta tornant inhabitable el planeta. La creació, com si un codi genètic amagat impulses l'Univers sencer a construir-se, havia arribat a enterrar les irradiacions atòmiques dins l'entranya del planeta per fer possible la vida. Els humans amb l'obsessió productivista que els mou, l'han tornat a posar a la superfície com a força destructiva. Ara com ara, fem una ruta falsa.

El moviment ecologista com a projecte alternatiu, ens vol fer veure que hem de buscar l'abraçada persistent amb la naturalesa, mantenint l'ecosistema que ens ha dut a la vida. Ecosistema vol dir integrar en comptes de desmembrar, cooperar en comptes de competir, construir en comptes de destruir. Vol dir que existeix un progrés indefinit, però no en la desviació per on ens ha dut el nostre reduccionisme economicista i la nostra bogeria consumista. Acostar-nos altre cop a la naturalesa vol dir que ens hem de familiaritzar amb els animals, amb les plantes, amb els elements de la natura, amb les cuques i els ocells. Hi hagué una persona avançada en aquesta intuïció de sentir-nos convivint amb la natura amb una mena d'abraçada íntima integradora: Francesc d'Assís, un ric comerciant d'Umbria, abandonà el benestar de l'opulència per omplir-se dels valors naturals propis del progrés humà. Ell parlava del "germà llop", del "germà sol", de la "germana pluja"...

És que el camí del progrés indefinit dels homes passa pel missatge que en tot temps ha escampat la vivència religiosa, recreant la confiança, la simpatia i l'estima a tots els homes. L'individualisme escarransit actual ens ha deixat sense ideals de generositat, i amb una incapacitat radical de gaudir de la participació i la cooperació creadora. Hem quedat esgotats espiritualment i invàlids humanament. Obsessionats i sense cap mes panoràmica mental que els diners. Inútils per a qualsevol altra cosa!

El mite del progrés i del desenvolupament progressiu i indefinit no sols ens ha separat de la Naturalesa i ens ha tancat en el cercle reduït de la visió economicista i del cofoisme del confort, també ha creat una separació radical entre el sentit del misteri (dins del qual ens movem i som) i en el sentit del rigor matemàtic o científic; entre el món religiós i el món secular. Déu ha passat a ésser una entelèquia que no és necessària ni útil. Si no ens sabem edificar i construir com a persones amb els valors propis de l'ésser humà..., si sols ens hem d'engreixar com a porcs, comprant, i produint per poder tornar a comprar, -tenint cada dia mes i sent cada dia menys...- per què fa falta Déu? És simplement un destorb. Que carall vol dir tenir o gaudir de la vivència religiosa que han experimentat la majoria dels grans homes de la història? No citaré cap Sant Pare. Cito Einstein: "Mantinc que el sentiment religiós còsmic és la motivació més forta i noble per a la investigació científica". O, si voleu, una impressió de Toynbee: "La meva creença és que hi ha una realitat espiritual última que dona sentit i valor a l'Univers, i que aquesta realitat és quelcom únic; no múltiple. Crec que aquesta realitat espiritual posseeix la més alta de totes les nostres

pretensions d'amor. I que en la mesura que nosaltres som capaços d'estimar-la, ens ofereix una guia per a determinar les prioritats del nostre amor per objectes concrets. La meva creença és aquesta presència espiritual que s'amaga darrere l'Univers, és un acte de fe. No puc demostrar l'existència. Simplement la dedueixo per pròpia experiència directa de la part espiritual de la naturalesa humana. La major part dels meus semblants, en tot temps i llocs, han fet la mateixa deducció, encara que s'hagi vist en aspectes diferents i s'hagi estat anomenada amb diferents noms: Nirvana, Brahma, Déu”.

Aquí no es parla dels “muntatges” que cada religió inventa per a expressar aquesta comunicació entre els homes i Déu. L'actitud d'adoració és la més gran pretensió de humana; constitueix també la seva insatisfacció més radical. Tot llenguatge religiós, per definició, és maldestre i es queda curt. Com sentim que es queda curta l'expressió “T'estimo” quan es diu de debò a la persona estimada. Hom té la sensació d'una frustració; o la impressió que la major part del seu contingut s'ha quedat dins sense poder manifestar-se. Amb més motiu el llenguatge religiós o les diverses litúrgies són insuficients, som a anys-llum de distància d'aquell univers interior, centre energètic i genètic de tot el Cosmos i del qual rebem els efluvis.

Un sector important de les últimes generacions, arrossegat per la visió economicista del que és concret i mesurable, s'ha tornat impotent i incapaç del sentit del misteri, semblantment als ulls d'aquells peixos de les profunditats abismals que han quedat sense visió de tant de no veure res més que opacitat i foscor. En trobar sense sentit els gestos, les cerimònies i el llenguatge litúrgic, han llançat tota aquesta aigua bruta i opaca de la religiositat embolcalladora, i barrejat amb ella, Déu mateix.

Els homes i les dones estem tan atrets pel concret de l'ara i l'aquí, gravita tant l'immediat dins nostre, que -com diu Mahoma- quan aixequés el braç i assenyalés la Lluna amb el dit, molta gent no mira ni veu altra cosa que el dit; és incapaç d'allargar la mirada més enllà, cap a la direcció on apunta el senyal o el gest del guia.

Aquesta idea d'un Déu allunyat dels homes i de la naturalesa ha provocat, fins i tot en els anomenats creients, una falsa divisió entre el que és “sagrat” i el que és “secular”; dos mons separats i allunyats, que en el millor dels casos se superposen, quan no s'ignoren. Com la naturalesa i la artificialitat de l'actual vida ciutadana.

Paral·lelament al moviment ecologista que vol reconciliar-nos amb la naturalesa, també dins el món religiós-cristià ha aparegut un moviment de secularització que pretén reconciliar la naturalesa (amb els homes a dins) amb Déu, per retrobar aquell sentiment religiós còsmic d'Einstein o aquella realitat espiritual última que dona sentit i valor a “l'Univers” de Toynbee. És a dir, un sentiment religiós “natural”; que arrenqui de la naturalesa i que ens aixequi i ens projecti més enllà del que és concret i del present mesurable. I, en aquella visió realista d'un

univers natural divinitzat, hi té un paper de primer ordre la figura de Maria, Verge i Mare de Jesús de Natzaret, símbol primigeni del “mite religiós-pagà de la virginitat i la fecunditat”, format al voltant de la Deessa Artemisa del temple d’Efes.

En morir Jesús de Natzaret, penjat a la creu, la naturalesa s’esgarrifà, el Sol s’enfosquí i esclatà una tempesta de vent i aigua. Un llamp esquinçà el vel del sancta sanctorum del Temple de Jerusalem. Era la liquidació d’una religió que feia dos mil anys que s’havia desenganxat dels ídols i de la mitologia per a adorar un Déu que era esperit. Jesús havia dit que no s’han d’oferir a Déu animals sacrificats o les primícies dels camps. Els homes s’oferiran ell mateixos a Déu.

Si el planeta Terra va començà a viure a través de la primera flor; començà a sentir a través del primer animal, i començà a pensar a través del primer Home... la Terra -i l’Univers sencer- començà a viure divinitzada a través de Jesús de Natzaret. La naturalesa ja no sols es viva i pensa en la humanitat, sinó que es divinitza a través d’aquesta nova criatura, de “l’home nou”, anomenat Jesús de Natzaret. A partir d’aquell moment desapareix la divisió pagano-jueva entre el món sagrat i el secular. Jesús de Natzaret en encarnar-se, n’ha fet la síntesi. Tota la naturalesa és sagrada en la seva entranya, i tot és secular al mateix temps. Per això se’ns digué: “Vosaltres sou el temple de Déu”. I Jesús digué a la samaritana: “Ja no s’haurà d’anar a adorar Déu a Garizin o a Jerusalem; ve l’hora, i és ara, que els veritables adoradors adoraran el Pare en esperit i en veritat”.

Aquests últims temps hi ha hagut un esdeveniment, una mena d’impulsió biologicohumana, com una mena de flor que anuncia la primavera, que apunta cap a aquesta mateixa direcció de “l’adoració en esperit i en veritat”, desbordant o relativitzant tot el llenguatge litúrgic. No se n’han tret les conseqüències que es deriven d’aquell batec inesperat o d’aquella punta de terratrèmol que recorregué les quatre direccions del planeta. Com si la mateixa persona que tingué la iniciativa s’hagués espantat -hagués tingut vertigen- davant del profund horitzó on es veia abocat. I l’epicentre tingué lloc precisament a Assis, on havia aparegut feia segles Francesc, que féu l’abraçada real -mística per la seva intensitat- entre l’home i la naturalesa, fonent-se en aquell sentiment religiós còsmic d’Einstein o de Toynbee. Abraçada que ara el moviment ecològic ens convida a realitzar per a salvar-nos.

Fou allà a Assis que Joan Pau II, juntament amb els representants de totes les religions del món, aixecà una pregaria per la pau al Déu de tots. Els homes som tots “fills de Déu” pel gran Misteri de la Creació i per l’emergència d’aquesta consciència col·lectiva que esclatà amb el testimoni i la vida de Jesús de Natzaret, nascut de Maria.

En Maria el procés de construcció i de maduresa del món secular arriba al zenit. L’Univers, en la plenitud dels temps, engendrà el Fill de Déu. El Verb es feu carn i plantà entre nosaltres la seva tenda. Nasqué d’una terra verge, Maria. D’una virginitat fecundada i sublimada per l’Esperit. La virginitat de Maria no és sols

aquella que nosaltres, savis del segle XX, entenem arran de pell. És tota una altra cosa. S'assembla a aquella "terra verge" d'on nasqué la primera flor, sense llavor natural, o si voleu, al primer vestigi de vida en el si de les aigües virginals. Maria protagonitzà aquella situació singular irrepetible. En això rau la seva grandesa: fou una anella natural del procés còsmic cap a la perfecció.

Si els físics i els químics moderns coneguessin en quin lloc exacte del planeta Terra nasqué la primera flor... hi muntarien un centre d'excavacions...

Si els biòlegs moderns s'assabentessin a través de quina planta i on aparegué el primer animal sobre la terra... hi construïrem un laboratori biològic...

Si els antropòlegs moderns trobessin l'espècimen d'animal que va donar a llum el primer Home, li dedicarien un laboratori d'investigació genètica, per detectar-hi "l'alè vital"...

Com que darrerament -en el període historiogràfic- s'ha identificat la persona en la qual s'acumula més energia creadora en la seva entranya -"plena de gràcia"- i d'ella esclatà al bell mig de la Humanitat l'excelsa figura de Jesús de Natzaret... per això els homes han fet de Maria un temple de la Divinitat, escampat en forma de cent mil santuaris per tota la superfície terrestre...

Sols la intensa i gran Virginitat -com la selva amazònica- és realment creadora. Per això Maria recull el mite religiós-pagà de "la virginitat i de la fecunditat" de la Deesa Àrtemis, perquè com a Mare de Déu ha assolit la divinització de la Matèria i de la Naturalesa, i a través d'elles el Gènere humà ha estat aixecat a la categoria de "Fill de Déu". Heus aquí el teló de fons que justifica l'entronització de la Mare de Déu de L'Ecologia a l'ermita del Castell que presideix la vall de Gallifa.

Aquell mite pagà de "la virginitat i la fecunditat" avui retorna enriquit i transformat a través del moviment ecològic. Una sana reacció d'autodefensa davant l'espectacle del fenomen vital en regressió, contaminat per deu mil malures corrosives. Cal recuperar l'ecosistema virginal de la Natura, malmesa i estèril en gran part, per la ferotge voracitat de l'*homo oeconomicus*, productivista, competitiu, i consumista, i fer de nou habitable aquesta nau espacial, anomenada Terra, que navega a través del temps i que guarda el gran tresor de la vida humana, és a dir divina, destinada a créixer i a ser exportada per totes les galàxies fins a la plenitud de l'Èxtasi.

Permeteu-me una curta reflexió final, corol·lari de tot aquest panorama exposat.

Si hi ha contaminació a l'exterior de nosaltres, a la Naturalesa, és perquè hi ha contaminació a dins nostre. Les guerres abans entre les nacions o entre classes socials, de primer esclaten dintre els llibres, perquè prèviament s'han declarat dins els esperits.

L'ecologia, per a salvar-nos d'aquesta pesta que és la contaminació, ens predica la netedat del món exterior, i exhorta igualment a l'austeritat, a la solidaritat i a la cooperació amb tots els elements i els membres de la naturalesa. Ens diu que revisem la visió unidimensional del pensament economicista que es resumeix amb "els diners primer i per damunt de tot!".

Espero que encara us sonin aquestes paraules. "Ningú no pot servir dos senyors, perquè estimarà o farà cas d'un i no de l'altre. No podeu servir a Déu (poseu-hi aquí tot allò que creieu bo) i els diners. Per això us dic: no us preocupeu per la vida, pensant que menjareu, ni pel cos, pensant com us vestireu. Busqueu primer el Regne de Déu i la seva Justícia i tot això -i més- se us donarà en escreix". És a dir, no podem posar el carro davant dels bous. Els ideals han de tenir prioritat dins nostre. En avançar, el carro seguirà espontàniament.

"Heu sentit a dir que es va dir als antics: No mataràs!".

Doncs jo us dic: tothom qui s'enfada contra el seu germà ja ha delinquit.

Col·leccioneu totes les malures que hi ha a l'exterior de la naturalesa, i després busqueu-les a dins vostre. Quedareu parats de la quantitat de males herbes que alimentem apassionadament dins el propi esperit. La gran batalla ecològica per vèncer la contaminació de la Naturalesa comença a dins de cada un de nosaltres. Comença a dins teu. També el teu esperit és Naturalesa.

El moviment ecològic proclama la pau mundial, condemna els complexos industrials i els grans arsenals que es preparen per a la guerra. Una imatge d'aquesta lluita la tenim en el moviment Greenpeace (*green peace*, 'pau verda'). Avui la paraula pau és la més revolucionària. Sabeu per què? Perquè, en comptes de ser cada un de nosaltres el pacificador, a casa amb família, al carrer amb els nostres amics i amb els veïns conciutadans, hi aportem l'agressivitat i conflicte a través dels egoïsmes i orgulls exuberants. Si volem canviar el món, girem-nos nosaltres mateixos com una mitja, i l'acció pacificadora començarà a ser present en tots els llocs on nosaltres anem. Els altres són jo, i jo soc els altres. Som naturalesa. No ens contaminem. Avui la nostra missa -la nostra reunió de fe en un futur millor de la vida humana- se celebra a l'aire lliure, sobre l'Univers. Celebrem que la Humanitat i la Divinitat s'hagin acoblat en Jesús de Natzaret dins de les coordenades d'espai i temps. I la peça d'unió fou una noia anomenada Maria, verge i mare, el nou rebrot del mite tel·lúric de "la virginitat i de la fecunditat".

Santuari Ecològic de Gallifa

Mn. Josep Dalmau

13 de Juliol de 1987